

Voorstel m.b.t. licentievrijgebruik Referentie Grootboekschema

Aan: De deelnemers aan de vervolgbijeenkomst RGS op 23 september 2013

Van: Marc van Hilvoorde (deelnemer werkgroep Beheer en Implementatie)

Datum: 6 september 2013

Inleiding

Het Referentie Grootboek Schema (RGS-)initiatief wordt gekenmerkt door een publiek-private samenwerking waarbij partijen op vrijwillige basis hun kennis inbrengen bij de ontwikkeling en (op termijn) het beheer van de RGS standaard. Uitgangspunt bij de ontwikkeling en beheer van deze standaard is dat deze vrij is - en blijft - van licentiekosten voor het gebruik van de standaard. Op de kennis die partijen op vrijwillige basis inbrengen rust waarschijnlijk geen auteursrechten of intellectueel eigendom.

Om het vrije gebruik zonder beperking te borgen is door de deelnemers aan het initiatief besloten de werkzaamheden expliciet onder een licentiemodel uit te voeren zodat aan deze voorwaarden wordt voldaan.

De keuze voor een correct licentiemodel houdt tevens in dat dit model bij de RGS standaard aansluit en bij de doelstelling om de standaard blijvend vrij van rechten ter beschikking te kunnen stellen aan iedere partij die de standaard wil gebruiken zonder beperking.

De meest gehanteerde licentiemodellen zijn gericht op auteursrechtelijke bescherming. Daarnaast bestaan er ook licentiemodellen (meer) specifiek voor de ontwikkeling van software (applicaties).

Dit document bevat een voorstel met motivatie voor het toepassen van het Creative Commons Zero (CC0) licentiemodel waaronder de RGS werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd ter bescherming van de huidige deelnemers en de toekomstige gebruikers van de RGS standaard.

Het RGS en licentiemodellen

Het RGS is een gegevensstandaard met het doel het aantal vertaalslagen binnen het financieel administratieve domein te verminderen door middel van standaardisatie van de betekenis van financiële begrippen. RGS identificeert en beschrijft begrippen op grootboekniveau en is daarmee op de eerste plaats een semantische standaard. De standaard is gericht op het gebruik binnen een geautomatiseerde financiële boekhouding maar is zelf geen software. De ingebrachte en verzamelde kennis betreft veelal publieke informatie, gebaseerd op kennis uit het financieel administratieve domein waarbij geen sprake is van eigenaarschap of oorspronkelijk werk waarbij de naam van de auteur bescherming behoeft, zoals bijvoorbeeld bij een boek. Het RGS heeft geen auteursrechtelijk karakter waardoor auteursrechtelijke bescherming niet voor de hand ligt. De licenties die zijn gericht op auteursrechtelijke bescherming blijven dus bij dit RGS-initiatief buiten beschouwing.

Beschouwde licentiemodellen:

De General Public License (GPL, <http://www.gnu.org/copyleft/gpl.html>) versie 3 is specifiek opgesteld voor software. Werken onder de GPL waarborgt dat gebruikers met de software mogen doen wat zij willen mits het recht ook wordt doorgegeven aan anderen en de auteur(s) van de software vermeldt. GPL heeft als belangrijk nadeel een viraal effect als gevolg van het (blijvend) doorgeven van de rechten voor alle mogelijke toekomstige wijzigingen. Deze complexiteit is niet aantrekkelijk, werkt mogelijk drempelverhogend voor gebruikers en bemoeilijkt ook het beheer. Omdat daarnaast het RGS ook geen software is, is GPL geen geschikte keuze voor dit initiatief.

Creative Commons (<http://creativecommons.nl/>) kent zes verschillende niveaus van minst restrictief naar meest restrictief en zijn geschikt voor (semantische) gegevenstandaarden zoals het RGS. De gebruiker mag afstand doen van een of meerdere van de voorwaarden met voorafgaande toestemming van de rechthebbende. De minst restrictieve variant 'CC met naamsvermelding' maakt het mogelijk dat het werk vrij mag worden gekopieerd, verspreid en doorgegeven en worden gebruikt voor commerciële doeleinden. Naamsvermelding betekent dat de gebruiker bij het werk de door de maker of de licentiegever aangegeven naam dient te vermelden (maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat zij daarmee instemmen met het werk of het gebruik van het werk).

De CC Zero (CC0) variant is strikt genomen geen licentie maar een document waarmee de deelnemers aan kunnen geven dat hij of zij afstand van alle auteursrechten doet of dat het om een werk gaat waar geen auteursrecht (meer) op rust. Een bekrachtiger van het document erkent en verklaart ook dat Creative Commons geen partij is bij dit document en dat op haar geen enkele verplichting of plicht rust met betrekking tot deze CC0-verklaring of het gebruik van het werk, in dit geval de RGS standaard.

De persoon die deze akte aan een werk heeft verbonden heeft het werk toegewezen aan het publiek domein door wereldwijd zijn of haar rechten op het werk onder het auteursrecht, inclusief alle bijbehorende en naburige rechten, af te staan, voor zover door de wet is toegestaan. Je mag het werk zonder toestemming kopiëren, veranderen, verspreiden en uitvoeren, zelfs voor commerciële doeleinden. Onder CC0 beschikbaar gestelde werken kunnen dus door iedereen voor alle doeleinden gebruikt worden en naamsvermelding is daarbij geen verplichting. Anders dan bij een licentie kan er geen inbreuk op een met een CC0 verklaring beschikbaar gesteld werk gemaakt worden.

De Nederlandse overheid kiest bij de ontwikkeling en beheer van standaarden veelal voor de CC0 variant die een goede bescherming biedt aan alle huidige en toekomstige gebruikers van een standaard (zie in dit verband <http://www.rijksoverheid.nl/copyright/nederlandse-vertaling-cc0>).

Door het Forum Standaardisatie die het gebruik en adoptie van open standaarden promoot, wordt het CC0-model als een 'best practice' beschouwd.

Voorstel

De deelnemers wordt gevraagd in te stemmen met de keuze voor Creative Commons Zero. Dit model sluit aan op de RGS standaard en waarborgt het gebruik zonder beperkingen en faciliteert het beheer van de standaard.

Aan de deelnemers wordt gevraagd expliciet en ondubbelzinnig een verklaring af te leggen waarin zij akkoord gaan met de CC0 voorwaarden. Voor de gewenste duidelijkheid en ter bescherming van alle huidige en toekomstige gebruikers zal deze verklaring schriftelijk worden vastgelegd.

Op het moment dat de deelnemers besluiten over het overdragen van de beheertaken aan een beheerder verdient het aanbeveling om het CC0 model mee te nemen als onderdeel van de verantwoordelijkheden bij het beheren van de standaard. De voorwaarden waaronder het beheer wordt uitgevoerd hoeven dus niet te wijzigen bij een overdracht aan een (andere) beheerder.